

Meri hoiab hoolsaid, toidab tegusaid!

EESTI MEREKOOL

PRAKTIKAKORRALDUSEESKIRI

Kinnitatud

19. aprill 2018
nõukogu protokoll nr 1-4/5

Parandused kinnitatud 13. aprill 2020
nõukogu protokoll nr 1-4/5

Parandused kinnitatud 13. veebruar 2025
nõukogu protokoll nr 1-3/25

Parandused kinnitatud 24. aprill 2025
nõukogu protokoll nr 1-3/25/4

PRAKTIKAKORRALDUSEESKIRI

I. ÜLDSÄTTED

§ 1. Praktikakorralduseeskirja reguleerimisala

- (1) Praktikakorralduseeskiri (edaspidi eeskiri) on Eesti Merekooll (edaspidi kool) õppetegevusega seotud praktika korraldamist ja sellega seotud suhteid reguleeriv dokument.
- (2) Eeskirja eesmärk on tagada koolis praktika kavandamisel ja läbiviimisel ühtsed nõudmised ja vastavus kehtivatele õigusaktidele.
- (3) Eeskiri reguleerib kõigi kooli õppekavade osaks oleva praktika korraldust.

§ 2. Eeskirja alus

- (1) Eeskirja aluseks on:
 - 1) Kutseõppeasutuse seadus
 - 2) Kutseharidusstandard;
 - 3) Kooli põhimäärus;
 - 4) Kooli õppekorralduseeskiri;
 - 5) Meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon STCW 1978 ning nende hilisemad muudatused;
 - 6) Vabariigi Valitsuse 20.06.2013 määrus nr 96 „Laevapere liikmete koolitus- ja kvalifikatsiooninõuded ning diplomeerimise kord“
 - 7) Haridus- ja teadusministri 12.09.2013 määrus nr 32 „Praktika korraldamise ning läbiviimise tingimused ja kord“
 - 8) Haridus- ja teadusministri 20.12.2013 määrus nr 39 „Töökohapõhise õppe rakendamise kord“
 - 9) Haridus- ja teadusministri 28.08.2013 määrus nr 23 „Kutseõppeasutuse arendustegevust ja õppekasvatustööd käsitlevate kohustuslike dokumentide nõuded ja dokumentide pidamise kord“
 - 10) Majandus- ja kommunikatsiooniministri 12.02.2003 määrus nr 35 „Siseveelaeva laevapere liikmete koolitus- ja kvalifikatsiooninõuded, diplomeerimise kord ning diplomite ja kutsetunnistuste vormid“
 - 11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/993, 8. juuni 2022, meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta

§ 3. Praktika eesmärk

- (1) Praktika eesmärgiks on kinnistada õpilase teoreetilisi teadmisi ja täiendada praktilisi oskusi ning kujundada hoiakuid.
- (2) Praktika korraldus peab tagama kõigile õpilastele võimalused õppekavajärgse eesmärgistatud, juhendatud ja tagasisidestatud praktika läbimiseks ning praktika käigus saavutatud õpiväljundite hindamise vastavalt õppekavades sätestatud hindamiskriteeriumitele.

§ 4. Praktika korraldamisel kasutatavad mõisted

(1) Praktika korraldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) **Tasemeõpe** – kutseõppeasutuse seaduse tähenduses kutseõpe, mille käigus omandatakse kindlale kvalifikatsioonitasemele vastav kvalifikatsioon;
- 2) **Töökohapõhine õpe** - kutseõppe tasemeõppe õppevorm, mille puhul praktika moodustab vähemalt kaks kolmandikku õppekava mahust;
- 3) **STCW koodeks** – meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse koodeks (vastu võetud STCW konventsiooni osalisriikide 1995.a konverentsi resolutsiooniga, koos selle hilisemate muudatustega);
- 4) **Laeva kogumahutavus** - annab ettekujutuse laeva suurusest, on ühikuta suurus. Arvutatakse eraldi valemi järgi.
- 5) **Peamasinate efektiivne koguvõimsus** – laeva peamasinate nimiväljundvõimsus kilovattides, mis kantakse üle käiturile ja mis on kajastatud laeva registreerimistunnistusel või muus ametlikus dokumendis;
- 6) **Praktika** – on õppekava osa, mille ajal õpilane täidab töökeskkonnas juhendaja juhendamisel kindlate õpieesmärkidega töö- ja õppeülesandeid.
- 7) **Meresõidupraktika** - meresõidudiplomi, kutsetunnistuse või muu erialast ettevalmistust tõendava dokumendi saamise või pikendamise seotud teenistus laeva pardal;
- 8) **Meresõidudiplom** – vabariigi valitsuse määruse nr 96 „Laevapere liikmete koolituse- ja kvalifikatsiooninõuded ning diplomeerimise kord“ ja STCW konventsiooni II, III ja IV peatüki kohaselt kaptenile ja laevaohvitserile välja antud ja kinnitatud dokument, mis annab isikule, kellele see on väljastatud, õiguse töötada vastaval ametikohal ning täita ettenähtud vastutustasandiga seotud teenistusülesandeid laeval, mille tüüp, kogumahutavus ja peamasinate efektiivne koguvõimsus vastavad diplomil ning kinnituslehel kindlaksmääratule;
- 9) **Remondipraktika** – vahimehaaniku õppekava raames läbitav õppepraktika laevaremondi-ettevõttes või mereõppeasutuse mehaanika-töökojas;
- 10) **Sisevete sõidupraktika** - õppekava raames töö madrusena, madruspraktikandina, laevajuhina või laevajuhi abina sisevete liikurlaeval pikkusega 12 meetrit ja enam;
- 11) **Praktilised laevatööd (Laevatööde tutvumispraktika)** – laevaga tutvumine ja laeva pardal teostatavad lihtsamad laevatööd;
- 12) **Praktikaettevõtte tunnustamine** – kooli- ja ettevõtte esindajad otsustavad ühiselt ettevõtte vastavuse praktikale seatud õpieesmärkide ja ülesannete täitmiseks;
- 13) **Praktikajuhendaja** – vastava ettevalmistuse saanud kooli- või ettevõttepoolne juhendaja, kelle peamiseks ülesandeks on toetada praktikandi õpiprotsessi praktika ettevalmistamise, läbiviimise ning kokkuvõtva hindamise/tagasisidestamise etapis;
- 14) **Praktikakorraldaja** – õppeasutuse töötaja, kes vastutab praktikakorralduse eest. Praktikakorraldus tagab õpilastele võimalused õppekava järgse eesmärgistatud, juhendatud ja tagasisidestatud praktika läbimiseks ning praktika käigus saavutatud õpiväljundite hindamise vastavalt õppekavas sätestatud kriteeriumitele.
- 15) **Kuu** – kalendrikuu või 30 päeva, mis koosneb vähem kui ühe kalendrikuu pikkuste ajavahemike summast;

§ 5. Praktikadokumendid

(1) Praktika ettevalmistamisel, läbiviimisel ja kokkuvõtete tegemisel koostatavad praktika-dokumendid on:

- 1) **Kooli praktikakorralduse kava** – koolis igaks õppeaastaks koostatav kava, milles määratakse kindlaks praktikaperioodid;
- 2) **Praktikakorralduse raamleping (lisa 1)** - kooli ja praktikaettevõtte vahel sõlmitav leping, millega määratletakse ettevõttes/asutuses toimuva õpilaste praktika korraldamise üldtingimused;
- 3) **Praktikaleping (lisa 2)** – enne praktika algust õpilase, kooli ja praktikakoha vahel sõlmitav kolmepoolne leping, milles lepitakse kokku praktika toimumise täpsemas korralduses ning praktikalepingu poolte õigustes ja kohustustes;
- 4) **Õpilase praktikapäevik** – praktika dokument, mis sisaldab praktikal läbitava õppe sisu ja mahtu:
 - Vanemmadruse praktikapäevik (lisa 3)
 - Laevamotoristi praktikapäevik (lisa 4)
 - Vahitüürimehe praktikapäevik (lisa 5)
 - Vahimehaaniku praktikapäevik (lisa 6)
- 5) **Meresõidupraktika tagasiside (lisa 7)** - praktikakohapoolse praktikajuhendaja hinnang praktikandi ettevalmistusele, töösse suhtumisele, sobivusele tööks merel ja praktikandi hinnang oma ettevalmistusele ja valmisolekule praktikaks, praktika korraldusele laevas, laevapere liikmete ja juhtkonna suhtumisele;
- 6) **Õpilase meresõidupraktika aruanne** – õpiprotsessi analüüsi eesmärgil loodud aruandlusvorm, mis esitatakse praktika kokkuvõtvaks hindamiseks;
- 7) **Meresõidupraktika aruande koostamise ja esitlemise juhend** – annab juhised isiklike vaatluste, enda tehtud tööde, laeva tehnilise dokumentatsiooni ja teenistuslike instruksioonide põhjal praktikaaruande koostamiseks ning aruande esitlemisel seletuste andmiseks:
 - 500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimehe meresõidupraktika aruande koostamise ja esitlemise juhend (lisa 8)
 - 750kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaaniku meresõidupraktika aruande koostamise ja-esitlemise juhend (lisa 9)
- 8) **Õpperühma meresõidupraktika koondaruanne (lisa 10)** – igal õppeaastal koostatav aruanne praktikakorralduse kava täitmise ja praktika tulemuste analüüsimiseks;
- 9) **Meresõidupraktika tõend (lisa 11)** - laeva poolt väljastatav tõend meresõidupraktika läbimise kohta;
- 10) **Kooli meresõidupraktika tõend (lisa 12)** – kooli poolt väljastatav tõend meresõidupraktika läbimise kohta;
- 11) **Meresõidupraktika arvestus (lisa 13)** - kooli poolt väljastatava meresõidupraktika tõendi osaks olev meresõidupraktika, navigatsioonivahis või masinavahis oldud aja arvestus;
- 12) **Remondipraktika tõend (lisa 14)** - kooli poolt väljastatav tõend õppepraktika läbimise kohta laevaremondiettevõttes või mereõppeasutuse mehaanikatöökojas;
- 13) **Teenistusleht (lisa 15)** – sisevete sõidupraktika arvestamise dokument

§ 6. Praktikadokumentide säilitamine

(1) Praktikadokumente, mille säilitustähtajad ei tulene muudest õigusaktidest, säilitatakse viis aastat.

§ 7. Praktika ettevalmistamine

(1) Praktikakoha vastavuse tingimustele, mis võimaldavad täita praktikale seatud õpieesmärgid ja saavutada õppekavas kirjeldatud õpiväljundeid ja on aluseks koostööalase raamlepingu sõlmimiseks, otsustavad ühiselt kooli ja praktikakoha esindajad;

(2) Kooli nõukogu kinnitab enne õppeaasta algust Akadeemilise kalendri, milles määratakse kindlaks praktikaperioodid õppeaastaks. Praktikakohad ja -juhendajad täpsustatakse õppeaasta jooksul.

(3) Praktikakoha leidmine toimub kooli eestvedamisel õpilase, kooli ja praktikakoha koostöös.

(4) Kooli, õpilase ja praktikakoha vahelised suhted praktika korraldamisel reguleeritakse enne praktika algust sõlmitava lepinguga, milles lepitakse kokku praktika toimumise täpsemas korralduses ning praktikalepingu poolte õigustes ja kohustustes.

(5) Praktikale eelnevate vajalike kursuste ja medkomisjoni läbimise organiseerib ning vajalikud dokumendid koostab praktikakorraldaja.

§ 8. Praktikale suunamine

(1) Praktikale suunatakse õpilased, kes erialaainete õpetajate hinnangul on omandanud meresõidupraktika edukaks läbimiseks vajalikud teadmised.

(2) Erialaainete õpetajate hinnangu põhjal koostab rühmajuhataja esildise, mis on aluseks direktori käskkirjaga praktikale suunatavate õpilaste nimekirja kinnitamiseks.

§ 9. Praktika läbimine

(1) Praktikakorraldaja juhendab ja nõustab õpilast ning vajadusel teavitab ja nõustab praktikakohapoolset juhendajat praktika ettevalmistamise ja läbiviimise küsimustes, sh dokumentatsiooni koostamisel. Võimalusel külastab praktikakorraldaja praktika õpiväljundite saavutamise edenemise jälgimiseks praktikakohta.

(2) Õpilase praktikakohal olekut kontrollib rühmajuhataja.

(3) Praktikakoha vahetamine toimub praktikakorraldaja kaudu, kes lahendab ka praktika käigus tekkivad probleemid.

(4) Kool kogub praktikakorralduse parandamiseks, praktikapäeviku ja praktikaaruande koostamise täiustamiseks tagasisidet õpilaselt, praktikakohapoolselt juhendajalt, analüüsib seda ning koostab igal õppeaastal praktika koondaruande.

§ 10. Meresõidupraktika hindamine

(1) Praktika läbimise edukuse hindamiseks moodustab direktor hindamiskomisjoni õppesuuna juhtivõpetajatest ja kutseõpetajatest.

(2) Statsionaarse-koolipõhise õppevormi õpilane esitab nelja nädala jooksul pärast praktika lõppu praktikakorraldajale täidetud praktikapäeviku, praktikakoha praktikajuhendaja kirjaliku hinnangu ja laeva(de) meresõidupraktika tõendi. Õppesuuna juhtivõpetaja kontrollib praktikaaruande koostamise vastavust aruande koostamise juhendile, vajadusel soovib aruandele teha täiendusi

ja otsustab õpilase lubamise aruande esitlemisele. Praktikaaruannete esitlemised toimuvad avalikult. Esitlemisel viibivad vähemalt 3 hindamiskomisjoni liiget. Esitlemisel võivad vaatlajana osaleda ja küsimusi esitada ka teiste õpperühmade õpilased.

(3) Statsionaarse-töökohapõhise õppevormi õpilane esitab praktikakorraldajale täidetud praktikapäeviku, praktikakoha praktikajuhendaja kirjaliku hinnangu ja laeva(de) meresõidupraktika tõendi. Õppesuuna juhtivõpetaja kontrollib praktikaaruande koostamise vastavust aruande koostamise juhendile, vajadusel soovitab aruandele teha täiendusi, otsustab õpilase lubamise aruande esitlemisele.

(4) Meresõidupraktika hindamiskomisjon hindab praktikapäeviku täitmist, praktikaaruande sisu, õppekavas ettenähtud mahus meresõidupraktika läbimist kinnitavaid tõendeid, praktikakoha praktikajuhendaja kirjalikku hinnangut õpilase praktikategevuse ja töösse suhtumise kohta. Nimetatud dokumentide korrektne vormistamine, praktikakoha praktikajuhendaja positiivne hinnang ja praktikaaruandes esitatud praktikakohaks olnud laeva ehituse tundmine, erialaste praktiliste ülesannete ja tegevuste selgitamine ning erialase inglise keele terminoloogia tundmine on aluseks õpilase praktikaperioodi tulemuste hindamisel ning nende positiivse hinnanguga loetakse praktika sooritatuks.

(5) Kui komisjon ei anna praktikaperioodi tulemustele positiivset hinnangut, ei loeta praktikat läbituks ja seda käsitletakse kui õppevõlgnevust.

(6) Komisjon selgitab õpilasele praktikaaruande esitlemisel märgatud puudusi ja nõudeid nende kõrvaldamiseks ning määrab aruande esitlemiseks uue tähtaja.

(7) Kaitstud aruanded ja praktikapäevikud arhiveerib praktikakorraldaja.

II. MERESÕIDUPRAKTIKA

§ 11. Meresõidupraktika maht

(1) Õppekavajärgne meresõidupraktika õppekava “500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimees” kutsekeskharidusõppe õpilastele toimub kahes osas madruse- või vahitüürimehe praktikandina 500-se ja suurema kogumahutavusega laeval:

1) Esimene praktika pikkusega kaks kuud toimub pärast esimese kursust lõppu ja teise kursuse esimesel veerandil;

2) Teine praktika pikkusega kümme kuud toimub teise, kolmanda ja neljanda kursuse jooksul vastavalt eraldi kinnitatavale ajakavale.

(2) Õppekavajärgne meresõidupraktika õppekava “500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimees” 4. taseme kutseõppe töökohapõhistele õpilastele toimub vahitüürimehe praktikandina 500-se ja suurema kogumahutavusega laeval.

(3) Õppekavajärgne meresõidupraktika õppekava “750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik” kutsekeskharidusõppe õpilastele toimub kahes osas motoristi- või vahimehaaniku-praktikandina laeva peamasinate efektiivse koguvõimsusega 750 kW või enam masinaruumis:

1) Esimene praktika pikkusega kaks kuud toimub pärast esimese kursuse lõppu ja teise kursuse esimesel veerandil;

2) Teine praktika pikkusega kuus kuud toimub kolmanda kursuse viimasel ja neljanda kursuse esimesel ja teisel veerandil.

- (4) Õppekavajärgne meresõidupraktika õppekava *“750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik”* 4. taseme kutseõppe töökohapõhiste õpilastele toimub vahimehaaniku-praktikandina laeva peamasinate efektiivse koguvõimsusega 750 kW või enam masinaruumis.
- (5) Õppekava „Vanemmadrus“ õpilaste meresõidupraktika on kaks kuud praktikapäevikus vormistatud madruse-praktikandina meresõidupraktikat laeval kogumahutavusega 200 või enam või õppelaeval.
- (6) Õppekava „Laevamotorist“ õpilaste meresõidupraktika on kaks kuud praktikapäevikus vormistatud vahimotoristi-praktikandina meresõidupraktikat masinaruumis laeval peamasinate efektiivse koguvõimsusega 200 kW või enam.

§ 12. Meresõidupraktika arvestamine

- (1) Meresõidupraktika läbimise arvestust peavad praktikakorraldaja ja Tartu filiaali juhataja õpilasele väljastatud meresõidupraktika tõendite ja tema praktikapäevikusse tehtud sissekannete alusel.
- (2) Praktikakorraldaja ja Tartu filiaali juhataja väljastavad Transpordiametile kooli meresõidupraktika tõendi, mis koos vastava koolituse läbimise tunnistusega on aluseks vahimadruse või vahimotoristi tunnistuse saamisel.
- (3) Kool väljastab Transpordiametile praktikakorraldaja koostatud ja direktori poolt allkirjastatud meresõidupraktika tõendi, mis on koos kooli lõputunnistusega aluseks vahitüürimehe või vahimehaaniku diplomi saamisel.

III. REMONDIPRAKTIKA

§ 13. Praktika ettevalmistamine

- (1) Kui remondipraktika toimub remondiettevõttes reguleeritakse kooli, õpilase ja praktikakoha vahelised suhted praktika korraldamisel enne praktika algust sõlmitava lepinguga, milles lepitakse kokku praktika toimumise täpsemas korralduses ning praktikalepingu poolte õigustes ja kohustustes.
- (2) Kui remondipraktika toimub mereõppeasutuse õppetöökodades ja –laborites, reguleerivad kooli, õpilase ja praktikajuhendaja vahelisi suhteid praktika korraldamisel õppekorralduseeskiri ja praktikajuhendajatega sõlmitavad käsunduslepingud.

§ 14. Remondipraktika maht

- (1) Õppekava *„750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik”* kutsekeskharidusõppe õpilased ja 4. taseme kutseõppe õpilased keskkooli baasil läbivad vähemalt neljakuulise remondipraktika laevaremondiettevõttes või mereõppeasutuse mehaanikatöökogas.
- (2) Õppekava *“750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik”* kutsekeskharidusõppe õpilastele toimub remondipraktika kahe mooduli raames:

- 1) Moodul „Lukksepatööde praktika II“ mahuga 2 kuud läbitakse võrdsetes osades esimesel ja kolmandal kursusel;
- 2) Moodul „Laevamehhanismide remont“ mahuga 2 kuud läbitakse neljandal kursusel.
- (3) Õppekava *“750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik”* 4. taseme kutseõppe töökohapõhise õpilased võivad läbida remondipraktika õppeaja jooksul, kusjuures praktika korraldamisel arvestatakse praktikakoha hindamisel väljaselgitatud võimalusi õppekava moodulites kirjeldatud õpiväljundite omandamiseks praktikakohas ning millised tagatakse koolis või teises praktikakohas.
- (4) Nõutud mahus õppepraktika läbimise kohta laevaremondiettevõttes või mereõppeasutuse mehaanikatöökojas väljastatakse kooli poolt sellekohane tõend, mis on vajalik 750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaaniku diplomi saamiseks.

IV. LAEVATÖÖDE TUTVUMISPRAKTIKA

§ 15. Praktilised laevatööd

- (1) Õppekava *“500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimees”* ja õppekava *“750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik”* kutsekeskharidusõppe õpilased läbivad 2 nädalase laevatööde tutvumispraktika.
- (2) Praktika läbitakse õppeplaani järgi üldjuhul esimesel kursusel ning on koos laevaehituse ja merepraktika moodulite raames omandatud teoreetiliste teadmistega üheks osaks ettevalmistusel esimeseks erialaseks meresõidupraktikaks.

V. SISEVEELAEVA LAEVAJUHI SÕIDUPRAKTIKA

§ 16. Siseveelaeva laevajuhi sõidupraktika maht

- (1) Õppekava *„Siseveelaeva laevajuht“* õpilastel on vajalik vähemalt 8 kuud sõidupraktikat kahe navigatsiooniperioodi jooksul, millest vähemalt 4 kuud peab olema läbitud siseveelaeval.

§ 17. Siseveelaeva laevajuhi sõidupraktika läbimine

- (1) Õppekava *„Siseveelaeva laevajuht“* õpilased, kes läbivad ka meresõidupraktika, läbivad sõidupraktika 3 perioodina:
 - 1) Vanemmadruse meresõidupraktika - kaks kuud;
 - 2) Laevamotoristi meresõidupraktika - kaks kuud;
 - 3) Siseveelaeva laevajuhi sisevee sõidupraktika - 17 nädalat.
- (2) Õppekava *„Siseveelaeva laevajuht“* õpilased, kes läbivad ainult siseveelaeva sõidupraktika, läbivad sõidupraktika 2 perioodina:
 - 1) Siseveelaeva madrus-motoristi praktika - 16 nädalat
 - 2) Siseveelaeva laevajuhi sisevee sõidupraktika - 17 nädalat

§ 18. Siseveelaeva laevajuhi sõidupraktika arvestamine

- (1) Siseveelaeva sõidupraktika läbimise arvestust peab Tartu filiaali juhataja õpilasele väljastatud teenistuslehe alusel.

EESTI MEREKOOLI KVALITEEDIJUHTIMISSÜSTEEM

PRAKTIKAKORRALDUSEESKIRI

(2) Tartu filiaali juhataja väljastab Transpordiametile teenistuslehe, mis on kooli lõputunnistuse kõrval aluseks siseveelaeva laevajuhi diplomi saamiseks.

Lisade loetelu:

1. Praktikakorralduse raamleping
2. Praktikaleping
3. Vanemadruse praktikapäevik
4. Laevamotoristi praktikapäevik
5. Vahitüürimehe praktikapäevik
6. Vahimehaaniku praktikapäevik
7. Meresõidupraktika tagasisideleht
8. Vahitüürimehe meresõidupraktika aruande koostamise ja esitlemise juhend
9. Vahimehaaniku meresõidupraktika aruande koostamise ja esitlemise juhend
10. Praktika koondaruanne
11. Laeva meresõidupraktika tõend
12. Kooli meresõidupraktika tõend
13. Meresõidupraktika arvestus
14. Remondipraktika tõend
15. Teenistusleht